

Posudek diplomové práce Barbory Kramářové *Československé expediční horolezkyň v běhu každodennosti od počátků tzv. normalizace do roku 1989*. Pracoviště Orální historie – Soudobé dějiny, Fakulta humanitních studií UK, 2015.

Barbora Kramářová předkládá k obhajobě diplomovou práci, v níž představuje život horolezkyň v 70. a 80. letech minulého století. Práce však nereflektuje jen každodenní život těchto žen (zde především s důrazem na jejich roli manželky a matky), ale i momenty v jejich životech přeci jen výjimečné, tedy zahraniční expedice, úspěchy v horolezectví, sportu, který – podle všeho – velmi milovaly, stejně jako diplomantka. Osobní zaujetí tématem dodává zajímavý rozměr každé diplomové práci, nejinak je tomu i v tomto případě.

Barbora Kramářová dokázala své osobní zaujetí tématem promítnout do formy práce (zdařilá grafická úprava, obrazové přílohy, medailonky narátorek, jejich fotografie, editované přepisy rozhovorů), částečně i do obsahu. Škoda, že diplomantka neudržela jednotný styl jazyka a v některých částech zcela zbytečně používala neosobní či „šroubované“ vazby, které ubírají textu na čtivosti. (Například s. 29: „S každou narátorkou se uskutečnilo jedno setkání.“) Dalším nedostatkem jsou někdy až příliš rozsáhlé citace z rozhovorů. Z vlastní zkušenosti vím, jak obtížná je tato „fáze krácení“, když narátoři/narátorky svými slovy tak pěkně vyjadřují to, co jen obtížně parafrázujeme. Příliš dlouhé citace však často narušují plynulost textu, mohou vést k tomu, že se čtenář/čtenářka v tématu ztrácí. Do kategorie „zbytných“ textů bych pak zařadila i tabulku vývoje vzdělanosti (s. 49) – pro danou kapitolu by bylo naprosto dostačující parafrázovat hlavní trendy v poznámce pod čarou.

Text práce je standardním způsobem rozdělen na část teoretickou, metodologickou a empirickou. Oceňuji, že největší rozsah je věnován právě části empirické, tedy té, která má rozšířit naše poznání o tématu. Na rozdíl od jiných prací nás autorka nezahluje rozsáhlým teoretickým úvodem, ale soustředí se na to, aby publikum neznalé dané problematiky obeznámila především s vývojem disciplíny, tedy historií organizovaného horolezectví v Československu. Navazuje část metodologická, kde je velmi dobře zpracována pramenná základna, a to především pokud jde o sekundární odbornou literaturu. V části věnované metodologii autorka necituje rozsáhlé pasáže z teoretických knih a učebnic, ale seznamuje čtenáře a čtenářky s postupem své práce. Prokazuje zde, že zvládla metodu orální historie nejen teoreticky, ale i prakticky. Podařilo se jí realizovat šest rozhovorů s šesti horolezkyněmi, což považuji – s ohledem na zastoupení horolezkyň v české populaci – za vzorek svého druhu reprezentativní. Velmi oceňuji i skutečnost, že diplomantka pracovala také s archivními prameny.

Empirická část trpí nedostatkem, se kterým se setkáváme i v jiných diplomových pracích, a tím je velká míra popisnosti v kapitolách, které by měly být interpretační. Citované ukázky z rozhovorů, doplněné komentáři autorky pak vedou k tomu, že práce sice přináší nejrůznější pohledy na dané téma, často však bez hlubšího promýšlení

souvislostí. V případě textu Barbory Kramářové to neplatí beze zbytku, v některých pasážích se o interpretaci pokusila. Týká se to především tématu postavení žen jako horolezkyň, matek, manželek. Nedostatkem v tomto případě je, že při interpretaci tématu diplomantka pracovala jen s několika málo teoretickými tituly, bez hlubší reflexe titulů zpracovávajících genderovou problematiku, takže se jí nepodařilo problematiku uchopit v celé šíři. Na některých místech pak tematizuje genderové nerovnosti, na jiných je však naopak svými závěry sama konstruuje. Nicméně diplomantka je studentkou oboru orální historie – soudobé dějiny, nikoli genderových studií, takže jisté zjednodušení při zpracování tématu je pochopitelné.

Pro případnou publikaci textu bych doporučovala zpracovat do studie připomínky uvedené výše a hlouběji interpretačně rozpracovat dvě až tři stěžejní témata.

Při obhajobě bych diplomantku požádala o doplňující informace k výpravě Diny Štěrbové a Marty Špakulové do Afghánistánu (s. 44, pozn. č. 106). Martu Špakulovou v Afghánistánu postřelili, jak je v textu uvedeno. A dále je citace z rozhovoru s Dinou Štěrbovou, která říká, že tehdy „byl Afghánistán klidná země, [...] to nebylo jako dnes“. Jednak prosím o podrobnější prezentaci této příhody, jednak o interpretaci tématu nebezpečí (jedna postřelená vs. druhá, která nebezpečí nevnímá).

A na závěr prosím o komparaci postavení žen jako horolezkyň tak, jak jej narátorky zažívaly v minulosti, a jaké možnosti mají dnes. Jako základ pro interpretaci, prosím, vyjděte z pozn. č. 107 na s. 44. V rámci obhajoby bych diplomantku požádala o komparaci některých jejích závěrů se situací v ženském horolezectví dnes.

Práci hodnotím známkou 1 za předpokladu výborné obhajoby.

Posudek vypracovala:

Lenka Krátká

21. 8. 2015